

Мирослав Чангаловић ([Гламоч](#) , 03.фебруар 1921. - Београд, 01. октобар 1999.) био је оперски пјевач, бас.

Рођен у Гламочу од оца Михаила. Захваљујући пријатељству са породицом Душана Трбојевића, истакнутог српског пијанисте и композитора, упознаје се са пјевањем и концертним музицирањем. Посједовао је угодан баритоснки глас којим је улазио у памћење оних који су слушали његово пјевање. Свјестан својих гласовних могућности, одмах по завршетку Другог свјетско рата и ослобођења Југославије (1945), укључио се у "ОУКУД Иво Лола Рибар", у Београду, и почео студије соло пјевања код познате умјетнице Зденке Зикове. Свој оперски деби је имао године 1946, у београдском Народном позоришту, улогом тамничара у Пучинијевој опери Тоска. Од 1947. године члан је Београдске опере у којој је веома брзо напредовао до носиоца главних басовних и баритонских улога опера извођених у овој кући. Пјевао је партије "у операма *Борис Гудунов* и *Хованшчина*

М. П. Мусоргског,

Кнеза Игора

(Кончак и Галицки) А. П. Бородин,

Don Carlos

(Филип II) G. Veridja,

Don Guichotte

J. Masseneta,

Julie Cezar

G. F. Hendela,

Псковичанк

а

(*Иван Грозни*)

Н. Римског Корсакова и др., а и креира и низ улога у операма југословенских композитора П. Коњевића (

Коштана, Кнез од Зете, Сељаци

),

К. Брановића (

Невјеста од Цетинграда

), М. Лого (

Четрдесет прва

), Д. Радића (

Љубав то је главна ствар

), Е. Јосифа (*Смрт Стефана Дечанског*) и др. (МуЕ, 1971). Многи музички критичари сматрају га, после Шалапина, најбољим Борисом Годуновим. Кроз свој репертоар креирао је и соло пјесме из стваралаштва домаћих и старних композитора, те соло партије из ораторијског типа. „Своју умјетност интерпретација *Лида* и оперских улога приказао је Ч. у свим земљама у Европи (изузев Албаније), у градовима Северне и Јужне Америке, Јапан и УАР.“ (ибид.)

Наступао је широм Југославије улључивајући школе, фабрике, домове културе, оперске и концертне позорнице. Учесник међународних фестивала и др. Његов концертни репертоар је обухватао укупно 520 композиција, и то соло пјесама, циклуса пјесама, кантата и ораторијума, чији је велики дио сачињавао премијерно извођење многих дјела југословенских композитора. Концертна каријера Чангаловића трајала је више од 40 година и састављена је од око 3.000 концерата на одржаним територији бивше Југославије и око 160 концерата широм свијета.

„Чангаловић је један од највећих вокалних уметника у историји српске културе. Његови гласовни квалитети - соноран и обао бас племенитог тембра - стављени су увјек у службу јединственог целовитог тумачења уметничког дела“ (ибид.)

Носилац је бројних југословенских и међународних признања и одликовања међу којима су и *Октобарска награда* (1955.), *Вукова награда* и *Седмојулска награда* (1966.), *АВНОЈ-ева награда* (1973.), али и награда *Међународног жирија критике као најбољи пјевач сезоне на фестивалу Театар нација у Паризу* за улогу Мефиста (1959. године) и, касније, Бориса Годунова (1961. године), као и ордена *Витеза реда уметности* и литературе од стране француске владе, у знак признања за његов допринос афирмацији дела француске музике ван граница Француске.

Као истакнути културно-просвјетни радник 1963. године изабран је у изборној јединици Београд - Стари град за посланика Просвјетно-Културног већа Скупштине СР Србије.

Референце

1. 1.^ Јован Радојчић, *Срби западно од Дунава и Дрине – биографије* (3. том, стр. 1055); Нови Сад: Прометеј (2009), ISBN 978-86-515-0317-0